

SLÄKTHISTORISKA STUDIER

Genealogiska Föreningen | The Genealogical Society of Sweden

Släkthistoriska Studier 2024:206

Om lantmätarsläkten Hollströms ursprung

Michael Lundholm, *Genealogiska Föreningen*

epost: michael.lundholm@me.com

 0000-0002-4145-1372

Publicerad den 8 november 2024

DOI: 10.55797/znh389 och ISSN 2004-3910

Öppen tillgång genom en Creative Commons CC BY 4.0 licens.

Copyright på artikeln tillhör författaren.

Publicerad på Kungliga Bibliotekets OJS-plattform publicera.kb.se.

Citera artikeln (exempel): Lundholm, M., (2024), »Lantmätarsläkten Hollströms ursprung«, *Släkthistoriska Studier 2024:206*. DOI: 10.55797/znh389.

Släkthistoriska Studier publiceras av Genealogiska Föreningen (org. nr. 802001-19643), Löfströms Allé 7, Sundbyberg. Kontakt: shs@genealogi.net

Om lantmätarsläkten Hollströms ursprung

Michael Lundholm

Genealogiska Föreningen

Publicerad 8 november 2024

Lantmätaren Erik Hollström (1777–1863) kom till Norrland i samband med gränsregleringen 1810 där han gifte sig med en flicka från släkten Furtenbach och blev lantmätare. Det senare gjorde att detta par och några generationer av deras avkomlingar, varav flera var lantmätare, blev föremål för redovisning i den *Furtenbachska släktboken* från 1958. Några mer utförliga detaljer om hans härkomst gavs dock inte. Här redovisas tidigare forskning som gjorts både före och efter släktbokens tillkomst, främst från Släktforskarnas arkiv och bibliotek hos Genealogiska Föreningen. Denna och övrig litteraturs påståenden har här konfronterats mot samtida primärt källmaterial. Huvudresultatet är att litteraturens uppgifter om Erik Hollström och vilka hans föräldrar var kan verifieras samt att uppgifterna om hans farföräldrar kan vederläggas. Några positiva resultat angående far- och morföräldrarnas härkomst kan inte redovisas.

I nom Genealogiska Föreningen dominerade länge det agnatiska släktbegreppet som norm. Därför är det noterbart att Börje Furtenbach 1958, då han sedan ett år tillträtt som ordförande i föreningen, publicerade *Furtenbachska släktboken*, där såväl mäns som kvinnors avkomlingar redovisades.¹

Den första familjen i redovisningen av döttrarna var *Carolina Margareta Furtenbachs* (1790–1861). Hon var gift med *Erik Hollström* (1777–1863).² Med detta par,

¹ Han hade dock två separata tabellnumreringar för sönernas (arabiska siffror) och döttrarnas familjer (romerska siffror). Tabellnumreringarna var också avvikande så medan sönerna fick en numrering där varje ny familj fick ett nytt nummer var det bara Furtenbach-döttrarna som gav upphov till den nya grenen som fick ett nummer i systemet. Trots sin öppenhet gentemot det kognatiska släktbegreppet i en släktredovisning var Furtenbach av uppfattningen att släktnamn endast borde kunna fås efter fadern (Furtenbach 1974:1 s. 7–8 och 1975:1/2 s. 301–302).

² Detta pars avkomlingar kan hävda släktskap med två kända släktforskargestalter, Viktor Örnberg och Börje Furtenbach. Carolina Margareta Furtenbachs föräldrar var Carl Jöran Furtenbach (1725–1792) och hans andra hustru Märta Helena Örnberg (1761–1799) (Furtenbach 1958, s. 215–216, Tabell 3). Märta Helena var faster till förste chefen för Landsarkivet i Vadstena Viktor Örnberg och Carolina Margareta var kusin till Börje Furtenbachs farfars far (Furtenbach 1958, s. 214, 281 och Örnberg 1884–1908, band 6, s. 441). Observera att Örnberg har två redovisningar av sin släkt: den här redovisade samt en tidig och mer ofullständig (Örnberg 1884–1908, band 1, s. 177–180). Märta Helena Örnberg kan även härleda härkomst från borgmästaren i Arboga Jon Jonsson (1582–1670-talet) (Furtenbach 1958, s. 211, Tabell 1; Örnberg 1884–1908, band 11, s.

»Familj I«, som utgångspunkt är alltså Furtenbachs redovisning en liten kognatisk stamtavla av deras avkomlingar om än i endast tre generationer.

Det Furtenbach har att meddela om Erik Hollströms härkomst är dock magert:

Eric Hollström f 12/10 1777, d 17/6 1863, student i Lund, teol ex där 15/5 1798, matematiska studier vid Uppsala universitet 1801–1802 ...³

Därefter följer en genomgång av hans karriär vars egentliga start var när han 1810 blev topograf vid riksgrensregleringen mellan Sverige och Ryssland. Han blev sedan lantmätare och toppade karriären som andra lantmätare 1837 och avgick med pension 1854. Något mer har Furtenbach inte att berätta om Erik Hollströms härkomst och släkt. De allra flesta ättlingar blev kvar i Norrbotten och flera av dem blev också lantmätare.

Den här artikelns syfte är att pröva om något mer kan sägas Erik Hollströms härkomst och släkt. Huvudresultatet är att litteraturens uppgifter om Erik Hollström och vilka hans föräldrar var kan verifieras samt att uppgifterna om hans farföräldrar kan vederläggas. Om fadern kan visas att han hade en karriär som soldat vid Konungens eget värvade regemente innan Erik föddes och att han därefter kallas omväxlande dräng, betjänt och frisör. Därutöver kan moderns patronymikon bestämmas: Jonsdotter. Några positiva resultat angående far- och morföräldrarnas härkomst kan inte redovisas.

Genomgående kommer jag att redovisa normaliserade personnamn utom vid direkta källcitat. Erik Hollström verkar ha använt just stavningen »Hollström« för efternamnet och det är den som förekommer bland hans avkomlingar. I det använda källmaterialet är den stavningen ovanlig. Istället förekommer vanligen »Höllström« och mer ovanligt »Hyllström«. Jag har därför valt att inte normalisera släktnamnet.

I det följande ges inte källhänvisningar till händelserna född/döpt, vigd eller död/begravd om de återfinns på förväntad plats i relevant ministerialbok. Samtliga dessa källor redovisas dock i källförteckningen. Samma sak gäller om uppgiften hämtats från SDB9. För uppgifter som ges i de inledande diskuterande avsnitten men som återkommer i familjetabellerna upprepas inte källorna i familjetabellerna.

Det använda källmaterialet har främst utgjorts av kyrkoarkiv, mantalslängder, domstolsarkiv och rullor. Undersökningen har varit hänvisad till att använda digitaliserade källor, med undantag för källor i Genealogiska Föreningens arkiv. Det källmaterial som därmed inte kunnat användas utgörs främst av Gälds häradsrätts arkiv under den aktuella perioden.

Tidigare forskning

Den tidigaste forskningen om släkten Hollström utfördes, innan Furtenbach publicerade sin bok, av släktforskaren Niels Hiertstedt (1877–1947). Hans resultat förvaras sedan 1947 i *Hiertstedtska samlingen* i Genealogiska Föreningens *Släktforskarnas arkiv och bibliotek*.⁴

---

319 och Hallgrim 1950, s. 51–52). Från denne Jon Jonssons mor Katarina Nilsdotter, oäkta dotter till Nils Isaksson (halvhjort av Älmtaryd), kan anlinjen föras ned i det medeltida frälset och det danska kungahuset (Lundholm 2008).

³ Furtenbach (1958, s. 229).

⁴ Hiertstedt hade genom gåva överlåtit samlingen till Genealogiska föreningen redan 1945 men då förbehållit sig värden och nyttjanderätten av densamma till sin död. Vid hans död bestreds gåvan och föreningen var till slut tvungen att lösa samlingen. Se Lundholm (2018, s. 121). Samlingen kom dock till föreningen 1947 och beskrevs första gången av Zielfeldt (1950). Hiertstedt var även upphov till samlingen *Genealogica* 259 som kom till Riksarkivet 1949 och handlar om släkten Schmaltz (Gillingstam 1990, s. 49). Nils Hiertstedt var medlem i Genealogiska Föreningen endast under de tre åren 1941–1943. I samband med att samlingen kom till föreningen överfördes en

Hiertstedt hade samlat anteckningar om olika personer med namnet Hollström/Höllström företrädesvis med ursprung i Skåne. I en så kallad tavla märkt »Släkten Hollström. Sannolikhetsstabell« redovisar Hiertstedt en stamtavla som bygger på ett antal uttryckligen specificerade antaganden. Den utgör alltså inget forskningsresultat i egentlig mening, utan mer en dokumentation av vad han såg som möjligheter. Först antog han där uttryckligen att Erik Hollström var son till lagmannen Bengt Hollström (1721–1793) i sin tur antagen som son till saltsjudaröverinspektören Fadder Hollström (nämd 1729).⁵ Senare har dock Hiertstedt eller någon annan strukit över antagandet om Eriks närvaro i tavlan. Se Bild 1.

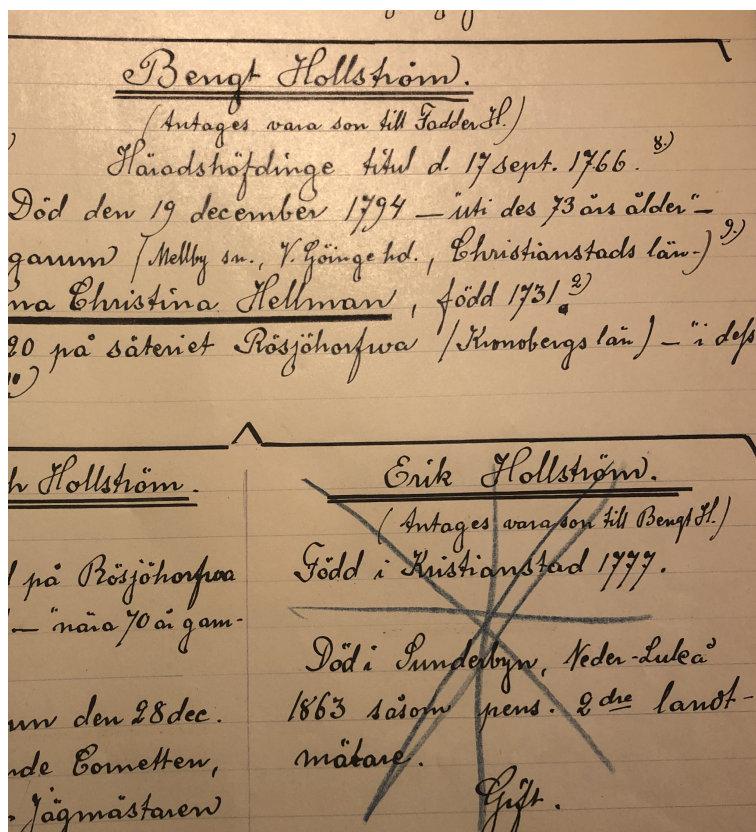

Bild 1. Nils Hiertstedts sannolikhetsstabell över släkten Hollström. Källa: SAB, Hiertstedtska samlingen DS2, fascikel »Hollström«. Foto: Författaren.

Hiertstedt hade dessutom utrett Erik Hollströms karriär och avkomlingar där uppgifterna om de senare, om än ofullständiga, i stort motsvarar Furtenbachs. Vad gäller karriären framgår att han använt statskalendrar (eller motsvarande) samt matriklarna över svenska landtmätare.

Ett anteckningsblad i akten innehåller en avskrift från Carl Sjöströms 1901 utgivna *Blekingiska nationen 1697–1900. Biografiska och genealogiska anteckningar jemte historik rörande Erik Hollström*.⁶ Han skrevs in där 1798 efter att ha gått i skola i Kristianstad 1792–1797.

Vad som framgår där är mycket intressant dels eftersom uppgifter från Furtenbach inte återfinns, exempelvis uppgiften om en examen i teologi 1798, dels eftersom uppgifter meddelas som inte återfinns hos Furtenbach, exempelvis om Eriks fäderne-

del material som inte hade med släktforskning att göra till Stockholms stadsarkiv. Om detta material se Gillingsstam (1990, fotnot 146).

⁵ SAB, Hiertstedtska samlingen DS2, fascikel »Hollström«. Stamtavlan förekommer även i en konceptversion.

⁶ Sjöström (1901, #1367, s. 272–273).

härkomst. Det verkar därför inte troligt att Furtenbach använde sig av Hiertstedts anteckningar.

Vad som främst meddelas utöver Furtenbach är att Erik uppges ha fötts i Kristianstad och gått i skola där 1792–1796 samt fädernehärkomsten:

... son av betjenten Christian Höllström († 1827) och Beata Rosengren ...
Fadren (f. i Christianstad 1747) var son af handskmakaren Christian Höllström (f. 1713, † 1769) och Christina Friberg (f. 1723, † 1769).⁷

Vi kan inte säkert säga, men det är möjligt att det var upptäckten av dessa uppgifter som fick Hiertstedt att stryka Erik Hollström i stamtavlan.⁸

Det finns ytterligare en utredning om släkten Hollström i Genealogiska Föreningens arkiv. Den utfördes efter Furtenbachs av en före detta postmästare »A Alexandersson« från Sandviken och är daterad den 23 augusti 1979.⁹ Det går att säkerställa att Alexandersson, i vart fall direkt efter det att hans undersökning var slutförd, hade tillgång till Hiertstedts utredning. Det beror på att han i Hiertstedts samling lämnat kvar ett anteckningsblad i format A5 daterat 24 augusti 1979. Han skriver där att Erik Hollström »torde tillhöra en annan släkt eller släktgren än de övriga«, alltså samma slutsats som illustreras i Bild 1. Överkorsningen i Bild 1 är dock gjord med en annan penna än den Alexanderssons anteckning gjorts med (kulspets).

Det Alexandersson presenterar är i allt väsentligt en komplettering av Furtenbachs kognatiska stamtavla där framförallt personuppgifter från tiden efter Furtenbachs publicering tillförts. Uppgifterna om Erik Hollströms härkomst är mer fylliga än Furtenbach och meddelar att han var son till (min kursivering)

Christian *Olofsson* Höllström (1745–1827) Kristianstad o[ch] h[ans]
h[ustru] Bengta Rosengren (1739–1820)¹⁰

Inte heller här redovisas några källor utom en allmän hänvisning till Furtenbachs släktbok och opreciserade kyrkoarkiv. Eftersom Alexandersson okommenterat meddelar ett patronymikon som helt avviker från de uppgifter som meddelas av Hiertstedt i avskriften från *Blekingska nationen* verkar det troligt att hans utredning tillkommit innan han sett Hiertstedts utredning och om han sett avskriften inte gjort någon ändring.

På senare tid har även meddelats uppgifter om Erik Hollström på Disbyt. De flesta bidragsgivare meddelar i Disbyts kondenserade format endast samma uppgifter som Furtenbach. Några bidragsgivare meddelar dock uppgifter utöver detta att Erik Hollströms föräldrar var *Kristian Hollström* (död 1827 i Kristianstad), och *Bengta*

⁷ Sjöström (1901, #1367, s. 273).

⁸ En fråga är om det finns någon motsättning mellan att Erik Hollström uppgavs varit född i Kristianstad men var inskriven i den Blekingska nationen: borde han i så fall inte varit inskriven i den Skånska nationen? Den Skånska nationen etablerades 1682 och rekryterade studenter från hela Skåne. Efter hand bedömdes den för stor och delades genom att den Blekingska nationen bildades 1697. För att den nya nationen inte skulle bli för liten räknades även Kristianstad län till dess rekryteringsområde. Så blev också fallet till in på 1800-talet med undantag för året 1719 då nationerna var temporärt sammanslagna. De medlemmar av nationen som var från Kristianstad skulle dock efter 1719 i samband med disputation kallas *scani*. Rimligen är det också därför Erik Höllström vid inskrivningen vid Uppsala universitet 1801 benämndes just *scanus*. Det blev dock under senare delen av 1700-talet allt vanligare att kristianstadborna gick med i Skånska nationen, något som de allra flesta verkar ha gjort från och med 1820-talet. Se Sjöström (1901, s. 1–4).

⁹ SAB, Genealogiska Föreningens arkiv F1B2:66 (fascikel »Hollström«). Postmästaren är identisk med postmästaren Alexander Alexandersson (1910–1991) i Sandviken (SDB9 och Sveriges statskalender 1876–2015, årgång 1964 s. 503). Om honom som släktforskare är inget närmare känt. Han var vid tillfället inte medlem i Genealogiska Föreningen och saknas i då utgivna släktforskarförteckningar. Se GF (1979), Möller (1971) samt Ohlsson (1985).

¹⁰ Genealogiska Föreningens arkiv F1B2:66 (fascikel »Hollström«).

Rosengren (död 1825 i Kristianstad). En av dem meddelar också att Kristian föddes 1745 i Ystad, hade patronymikon Olofsson och var son till en Ola Mårtensson. Såsom Disbyt är konstruerat lämnas inga källhänvisningar.

Slutsatsen om tidigare forskning kring Erik Hollström kan sammanfattas så här. Det rapporteras entydigt om hans födelseplats (Kristianstads stadsförsamling), födelsetidpunkt (12 oktober 1777) samt föräldrarna (Kristian Höllström och Bengta/Beata Rosengren). Uppgifterna om faderns härkomst är tvärtom inte alls entydiga. Fadern sägs varit född än 1745 än 1747, än i Kristianstad än i Ystad och än varit son till en sidenvä- vare Kristian Höllström än till en Ola Mårtensson.

Går uppgifterna från tidigare forskning att verifiera eller vederlägga?

Var handskmakaren Kristian Hollström i Kristianstad Eriks farfar?

Carl Sjöström hade i studentmatrikeln över Blekinge nation uppgett att Eriks far Kristian Höllström var född 1747 i Kristianstad och var son till handskmakaren Kristian Höllström och hans hustru Kristina Friberg. Påståendet kan direkt vederläggas då Kristian Höllströms och Kristina Fribergs son Kristian, som döptes 16 mars 1747 i Kristianstads stadsförsamling, begravdes redan den 20 mars samma år.

Det är dock rimligt att fråga sig om handskmakaren hade en annan son med samma namn som skulle kunnat vara identisk med Eriks far. Handskmakaren och hans hustru hade visserligen ytterligare en son vid namn Kristian men han avled redan 15 augusti 1755 i Kristianstads stadsförsamling. Födelsenotis saknas men han var enligt åldersuppgiften endast ett par veckor gammal.

Deras son Peter föddes 18 juli 1750 i Kristianstads stadsförsamling men kallades senare i källmaterialet ibland *Peter Kristian*. Denne gifte sig dock 1769 i Kristianstads stadsförsamling med Katarina Maria Smitt, med vilken han hade flera barn födda i Kristianstad 1772–1781. Han kan alltså inte varit Eriks far.

Peter Kristian var med sin syster Elsa Beata dessutom de enda av handskmakarens barn som levde när han avled 1769.¹¹ Det innebär att dels får påståendet i studentmatrikeln anses vederlagt, dels avvisas möjligheten att handskmakaren Kristian Höllström alls skulle ha varit Eriks farfar.

Var Eriks far från Ystad?

Ystad stad var under kyrkobokföringens tid fram till 1884 uppdelad på de två stadsförsamlingarna Ystad Sankta Maria och Ystad Sankt Petri.¹² Genom att kontrollera deras födelseböcker för 1745–1747 finner man ingenting i den förra församlingen men i den senare den 8 september 1745 att halv elva på aftonen föddes krögaren Olof Mårtenssons och hans hustru Elisabets son som döptes till Kristian 15 september. Uppgiften om Olof Mårtensson som far till Kristian Höllström kommer från en Disbyt-bidragsgivare, som dock saknar uppgiften om moderns förnamn. Bortsett från det tvivel som därmed väcks så identifierar födelsenotisen inte Kristian Höllström som den Kristian som föddes i Ystad 1745 och jag kommer fortsättningsvis att bortse från den.

Bojar

Erik återfinns i Kristianstads stadsförsamlings födelsebok 12 oktober 1777 i Kristianstads stadsförsamling som son till betjänten *Kristian Höllström* och hans hustru *Bengta Rosengren*.

¹¹ LLA, Kristianstads stadsarkiv: Rådhusrättens och Magistratens arkiv F1a:170 (# 210).

¹² Sveriges församlingar genom tiderna (1989, s. 451).

Litteraturens tidpunkter för faderns död går också att verifiera. Kristianstads stadsförsamlings dödbok uppger att *fattighjonet* Kristian Höllström avled 4 mars 1827 i en ålder av 80–85 år, alltså född 1742–1747. Dessutom framgår att *hårfrisören* Kristian Höllströms hustru Bengta avled 5 april 1820 i en ålder av 90–95 år, alltså född 1725–1730.

Av födelseböckerna i Kristianstads stadsförsamling framgår även att *betjänten* Kristian Höllström och Bengta Rosengren fick barnen *Johan Kristian* (1780) samt tvillingarna *Elsa Kristina* och *Jöns* (1784). Den betjänt Kristian Höllström vars dödfödde son begravdes 1783, utan att moderns namn nämndes, är därför säkert identisk med Eriks far.

Det framgår också av Landskrona garnisonsförsamlings dödbok att *frivolontären* Kristian Höllströms och hans hustru Benedicta Rosengrens dotter *Kristina* avled 10 månader och tre veckor gammal 12 juni 1775, alltså född i slutet av juli eller början av augusti 1774.

Här bör noteras att av arkivförteckningen framgår att Landskrona garnisonsförsamling inte tillkom förrän 30 juni 1799 i samband med att *Konungens eget värvade regemente* flyttade från Kristianstad till Landskrona. Den första kyrkboken och den andra till och med 30 juni 1799 omfattar därför händelser som inträffade i Kristianstad. Dottern Kristina avled alltså i Kristianstads stadsförsamling.

Den 17 maj 1770 Kristianstads stadsförsamling föddes pojken Kristian, son till »qwinnspersonen Bengta Jonsdotter«. Den 19 oktober 1770 hade kallats till Kristianstad kämnärsrätt

... soldaten af Hans Kong: Höghet Kron Printsens Regemente och Öfwerste Liutnantens Compagnie N:o 13 Christ. Höllström ock quinns personen Bengta Rosengren för med hwarandra begånget lägers måhl.

Uthj Herr Käränd närwaro förre kommo de tilltalade och gåfwå till känna at de med hwarandra äro trolowade och tänka öförsöwat med hwarandra genom wigsell fullborda sitt ingångna äktenskap hwartill Compagnie Chefen Capitainen wählborne Herr N: P: von Schewen genom idag utgifwit bewis lämnat Höllström tillstånd, äfwen som Bengtas förmyndare dett bifallit, så at intet hinder ligger i wägen med mindre dessa oskylda och trolowade personer få i äktenskap träda och blifwa således i från herr åklagarens tilltal befriade och som då i öfrigt låtit märka en innerlig längtan få at niuta sina salighetsmedel. Ty och som intet hinder ligger dem i wägen ty warda de thertill recommenderade och lyckönskade.¹³

Kristian påstås ha haft ytterligare ett barn. Den 2 april 1771 i Vä föddes den oäkta sonen Jöran av modern Ellna Hansdotter. Födelesnotisen utpekar »solldaten af hans. Kongl. Majjtt: regemente Christian Höllström« som fadern. Jöran dog i Vä redan den 2 mars 1772. Vä ingår numera i Kristianstad kommun.

Till sist kan verifieras att Erik skrevs in på Lunds universitet 9 februari 1798 och blev medlem i Blekingeska nationen.¹⁴

Bryggor

Före 1809 finns inga husförhörslängder för Kristianstad utan vi är hänvisade till mantalslängderna (inledande årtal avser mantalslängdens årtalsangivelse):

¹³ LLA, Kristianstads stadsarkiv: Kämnärsrättens arkiv AIa:53 (opaginerad; v733949.b6870).

¹⁴ Edlund (1979, s. 167). Utgivaren till universitetsmatrikeln har noterat honom som »Höllström« och sedan kommenterat »senare Höllström«. Det är samma sak som framgår av Sjöström (1901, #1367, s. 267).

- 1774: Kristian Hollström med hustru och ett barn vid överstelöjtnant von Kautbars kompani vid Konungens regemente i Kristianstad. Hustrun utan namn. Mantalet upptar även ett barn. Hollström har nummer 13. Mantalslängden daterad 5 november 1773.¹⁵
- 1775: Höllström i kapten von Rosens kompani i Konungens regemente i Kristianstad. Hustrun utan namn. Mantalet upptar även ett barn. Höllström har nummer 13. Mantalslängden är daterad 31 oktober 1774.¹⁶
- 1776: Första belägget i Kristianstad stad. »Höllström«, hustru, barn (tomt 208).¹⁷ Mantalslängden är daterad 13 november 1775.
- 1777–1795: Familjen förekommer uppdelad på två poster varje år. Höllström benämns genomgående »dräng« och finns i borgmästare Callerholms hushåll (tomterna 107 och 1) medan »betjanten Höllströms hustru«, de senare åren med flera barn, finns separat (tomterna 208 och 73).¹⁸
- 1796–1798: Familjen finns samlad hos borgmästare Hoffberg (tomt 56). Han kallas här dräng och Bengta piga samt 1797–1798 finns pigan »Ellna«.¹⁹
- 1799–1800: Lucka utan direkta belägg.
- 1801–1808: Här finner vi den avskedade soldaten »Hyllström«, alla år med namnlös hustru utom ett då hon saknas, på ett antal olika tomter (första 205 och sista 181).²⁰

Under 1799–1800 med en lucka finner man på tomt 110 en avskedad artillerist med hustru samt dotter Elna men även 1799 sonen Jöns som uppges gå i skola. Problemet med de två notiserna är dock att han alltså anges som artillerist och uppges heta »Cedergren«. Eftersom (i) barnen överensstämmer med Höllströms, (ii) Höllströms familj finns på tomten från 1801 och (iii) någon avskedad artillerist »Cedergren« inte förekommer i övrigt är namnet och benämningen artillerist med sannolikt en missuppfattning eller felskrift.

Därefter finns ett antal notiser i de första husförhörslängderna för Kristianstads stadsförsamling (1809–1814, 1814–1820 och 1820–1830) som handlar om Kristian Höllström och Bengta Rosengren:

- 1809–1814, Östra Bakgatan (nu Östra Vallgatan) tomt 234: Han kallas här avskedade soldaten »Hyllström« och med honom finns hustru Bengta och dottern Elsa Kristina. Inga födelseår anges.²¹
- 1814–1820 finns två notiser:
  - Östra Bakgatan tomt 234: Nu kallas han avskedade artilleristen »Hyllström« och även hustru Bengta och dottern Elsa Kristina finns med. Här finns födelseår angivna: 1740 för honom, 1744 för hustrun och 1783 för dottern.²²

¹⁵ Kristianstads stadsarkiv: Rådhusrättens och Magistratens arkiv HI:39 (opaginerad; AD bildid v354052.b340.s55).

¹⁶ Kristianstads stadsarkiv: Rådhusrättens och Magistratens arkiv HI:40 (s. 117).

¹⁷ LLA, Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:65 (opaginerad; AD bildid v98765a.b60).

¹⁸ Första belägg: Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:65 (opaginerade; AD bildid v98765a.b450 och v98765a.b470). Sista belägg: Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:115 (uppslag 599 och 605).

¹⁹ Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:116 (uppslag 777), EIII:117 (uppslag 830) och EIII:118 (uppslag 809).

²⁰ Första belägg: Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:120 (opaginerad; AD bildid v98822a.b120). Sista belägg: Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 EIII:154 (opaginerad; AD bildid v400261.b110).

²¹ Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv AI:1 (uppslag 386).

²² Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv AI:2 (uppslag 277).

- Västra Bakgatan (nu Västra Vallgatan) tomt 192: Återigen kallas han avskedade soldaten »Hyllström« och får födelseåret 1740. Hustru Bengta anges född 1739 och dottern saknas.²³
- 1820–1825, Östra Bakgatan tomt 234: Här finns nu »Christian Höllström« född 1742, hustru Bengta född 1741 och dotter Elsa Kristina född 1788.²⁴

Diskussion

Av ovanstående redovisning framgår att Eriks far Kristian Höllström senast 1770 var soldat vid »Kronprinsens regemente«. Det var 1747–1771 namnet på det värvade infanteriregemente som från 1772 till det avmönstrades 1829 kallades *Konungens eget värvade regemente*. Regimentet fick namn efter regementschefen så även en rad andra namn förekom före 1747 och under 1772. Det uppges tjänstgjort under aktuell period som garnisonstrupp i Malmö och Landskrona.²⁵ I Malmö garnisonsförsamlings kyrkoarkiv förvaras en kyrkbok med signum C:2. Den kommer dock från regementet och startar formellt 1719. I denna framkommer att det förekom en rad andra stationeringsorter (exempelvis Finland, Pommern, Kalmar och Kristianstad). Eftersom familjen kan knytas till Kristianstads stadsförsamling genom andra källor är det inte konstigt att de inte återfinns i Malmö garnisonsförsamlings kyrkoarkiv i övrigt.

Regementets generalmönsterrullor är fragmentariskt bevarade under perioden och finns för Landskrona och Helsingborg samt Varberg och Bohus (1769) samt Landskrona och Karlskrona (1773). Inte i någon av dessa har Kristian Höllström återfunnits vilket är förenligt med att han tjänstgjort i Kristianstad. De närmsta rullorna över hela regementet som återfunnits är dels från 1767 där nummer 13 vid Överstelöjtnantens kompani var vakant sedan 31 december 1766²⁶ och dels från 1797 då Kristian sedan länge lämnat regementet.

Av rullan från 1767 (daterad 31 juli), notisen i kämnärsrätten 1770 (19 oktober) samt uppgifterna i mantalslängden 1776 (daterad 13 november 1775) kan man dock dra slutsatsen att Kristian Höllström värvades tidigast 1 augusti 1767 och senast 18 oktober 1770 samt tog avsked före 13 november 1775.

Indirekta åldersuppgifter för Kristian Höllström leder till födelseåren 1738, 1739, 1740, 1741 och 1742–1747. Eftersom han tog värvning tidigast 1767 var han mest sannolikt född i mitten av 1740-talet: alltså 20 eller drygt 20 år gammal.

Någon vigselnotis är inte återfunnen. De var ännu inte kyrkligt vigda i samband med lägersmålet den 19 oktober 1770 men Kristian omnämns med hustru i mantalslängden daterad 5 november 1773. Landskrona garnisonsförsamlings vigselbok startar först 1775.

Bengta Jonsdotter uppges ha fått den oäkta sonen Kristian den 17 maj 1770. Jag identifierar honom som en sannolik gemensam son till Kristian och Bengta. Om honom är inget ytterligare känt och han avled sannolikt mycket ung. Bengtas patronymikon var alltså sannolikt Jonsdotter. Ett stöd för detta kan möjligen vara att en av deras söner senare döptes till Jöns.

Mantalslängderna 1774 (5 november 1773) och 1775 (31 oktober 1774) upptar *ett* barn i familjen.²⁷ Eftersom vi känner till Kristian född 1770 och Kristina avliden 12 juni 1775 knappt elva månader gammal är en rimlig tolkning av materialet att Kristian levde

²³ Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv AI:2 (uppslag 226).

²⁴ Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv AI:3 (uppslag 834).

²⁵ Ljungberg (1944).

²⁶ KrA, Generalmönsterrullor 1279 (opaginerad; AD bildid v438010.b530).

²⁷ Observera att vad längderna upptar med ett streck i kolumnerna för vardera man, hustru och barn måste tolkas som förekomst att person och inte som mantalspliktiga personer. Exempelvis var inte soldaterna mantalspliktiga.

ännu vid mantalsskrivningen hösten 1773 men var avliden vid mantalsskrivningen 1774. Det skulle i så fall vara Kristian i mantalsslängden 1774 och Kristina i mantalsslängden 1775.

Ovan nämndes att oäkta sonen Jörans födelsenotis från 1771 utpekar Kristian Höllström som far. Här finns bara utpekandet i födelsenotisen att tillgå. Inga domstolsprotokoll från domsagan (under perioden Gälds, Albo och Villands häraders domsaga) är digitaliserade så saken kan inte närmare kontrolleras. Uppgiften om att Kristian var fadern har inte kunnat verifieras från andra källor. Jöran avled redan 1772 och jag lämnar uppgiften utan vidare kommentar för eventuell framtida forskning.

Erik Hollström, om än anonym något år, är omnämnd som skolgosse 1793–1795 i mantalsslängderna men saknas från mantalsskrivningen hösten 1795. Universitetsmatrikeln uppger att han skrevs på Lunds universitet tidigt våren 1798. Han skulle alltså fylla 21 år så åldern är inte orimlig. Det är dock svårt att få ihop det med Furtenbachs uppgift om teologie examen redan senare samma vår: det verkar inte rimligt med en examen från en högre fakultet för en recentior. Blekingska nationens matrikel uppger att han gick i skola i Kristianstad 1792–1796. Det lämnar en lucka på mellan ett och två år eller till och med tre då han saknades vid mantalsskrivningen hösten 1795 i Kristianstad.

Familjetabeller

Genomgående i tabellerna avses Kristianstad stadsförsamling med »Kristianstad«.

Familj 1

Kristian Hollström. Födelseplatsen är okänd och året för födelsen varierar men var mest sannolikt i mitten av 1740-talet.

Möjligen barn utom äktenskapet (1) 1771 i Vä med *Ellna Hansdotter*. Gift (2) senast 1774 med *Bengta Rosengren*.

Barn:

- (1) *Jöran*. Född 1771 och död 1772 i Vä.
- (2) *Kristian*. Född oäkta 17 maj 1770 i Kristianstad. Död ungefär 1773/1774.
- (2) *Kristina*. Född (åldersuppgift) i slutet av juli eller början av augusti 1774 på okänd plats men troligen i Kristianstad och begravd 12 juni 1775 i Kristianstad.
- (2) *Erik Hollström*. Född 12 oktober 1777 i Kristianstad. De nya uppgifter om honom som här meddelats tidigare och uppgifter från Furtenbach (1958) upprepas inte.
- (2) *Johan Kristian*. Guldsmedsgesäll. Född 8 januari 1780 i Kristianstad. Han flyttade vid okänd tidpunkt till Enköping och därifrån 1818 till Eksjö och vidare till Växjö 1819.²⁸ Han var åter i Kristianstad 1824 hos guldsmeden Hervander i Kristianstad där det antecknades att han var osedlig.²⁹ Samma år tillbaka till Växjö varifrån han också tog ut pass för resa till Kristianstad samma år men verkar också ha flyttat dit.³⁰ Samma år flyttade han till Ystad för att 1826 hamna i Simrishamn.³¹ Vid något tillfälle återkom han till Kristianstad 1832 och tog ut pass för resa till Stockholm.³²
- (2) Son utan namn begravd 14 januari 1783 i Kristianstad.

²⁸ VaLA, Växjö kyrkoarkiv AI:6 (uppslag 238).

²⁹ Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv AI:3 (uppslag 862).

³⁰ VaLA, Länsstyrelsen i Kronobergs län. Landskansliets arkiv BV:1 (30 september 1824, pass från Växjö till Kristianstad).

³¹ LLA, Simrishamns kyrkoarkiv AI:5 (uppslag 14).

³² RA, Justitiekanslern Huvudarkivet EIIIcf:73 (juli 1832). Tog den 25 juli 1832 ut pass för att resa från Kristianstad till Stockholm.

- (2) *Elsa Kristina* (tvilling). Född 17 juli 1784 i Kristianstad. Död ogift 3 juli 1845 i Fattighuset, Kristianstad.
- (2) *Jöns* (tvilling). Se Familj 2.

Familj 2

Jöns Höllström. Gördelmakare. Född 17 juli 1784 i Kristianstad. Död 17 februari 1871 i Kristianstad stadsförsamling.

Gift 9 oktober 1819 i Kristianstad med *Elsa Landström*. Född 16 november 1793 i Kristianstad. Död 11 mars 1852 i Kristianstad. Föräldrarna var gördelmakaren Olof Landström och hans hustru Kristina Lund.³³

Barn:

- *Olof Erik Höllström*. Gördelmakare. Född 5 juli 1818 och död ogift utan barn 4 juni 1893 i Kristianstad.
- *Kristina Benedikta*. Född 21 augusti 1820 och död 14 maj 1832 i Kristianstad.
- *Karolina Margareta Höllström*. Född 1 april 1823 och död 5 juni 1866 i Kristianstad. Gift med handlanden *Johan Gustaf Rosendal*, född 26 februari 1813 i Tjällmo, Östergötland och död 3 december 1883 i Kristianstad.³⁴

Käll- och litteraturförteckning

Källförteckning

[LLA =] Riksarkivet i Lund

- Kristianstads läns landskontor t o m ca 1900 (SE/LLA/10894-1)
EIII:65 Mantalslängder (1776–1785, Kristianstad, Simrishamn, Ängelholm), 115–118
EIII:115–118 Mantalslängder (1795–1798)
EIII:120 Mantalslängder (1801)
EIII:153 Mantalslängder (1808)
Kristianstads stadsarkiv: Kämnärsrättens arkiv (SE/LLA/10141)
A1a:53 Dombok (1769-1770)
Kristianstads stadsarkiv: Rådhusrättens och Magistratens arkiv (SE/LLA/10140)
Fla:170 Inneliggande handlingar (rådstufvuaacter) Huvudserien (1770)
HI:39 Kronoräkenskaper (1774)
HI:40 Kronoräkenskaper (1775)
Kristianstads stadsförsamlings (Heliga Trefaldighets) kyrkoarkiv (SE/LLA/13214)
AI:1 Husförhörslängd 1809–1814
AI:2 Husförhörslängd 1814–1820
AI:3 Husförhörslängd 1820–1825
AI:17 Husförhörslängd 1865–1871
CI:4 Födelse- och dopbok 1719–1749
CI:5 Födelse- och dopbok 1750–1766
CI:6 Födelse- och dopbok 1767–1792
CI:7 Födelse- och dopbok 1793–1806
CI:8 Födelse- och dopbok 1807–1833
EI:3 Lysnings- och vigselbok 1807–1833
FI:2 Död- och begravningsbok 1767–1791
Landskrona garnisonsförsamlings kyrkoarkiv (SE/LLA/13239)
C:2 Födelse- och dopbok 1775–1824
Simrishamns kyrkoarkiv (SE/LLA/13336)
AI:5 Husförhörslängd 1831–1837
Vä kyrkoarkiv (SE/LLA/13464)
CI:2 Födelse- och dopbok 1744–777
Ystad Sankt Petri kyrkoarkiv (SE/LLA/13490)
CI:2 Födelse- och dopbok 1744–1777

[KrA =] Riksarkivet i Täby/Krigsarkivet

Generalmonsterrullor

³³ Kristianstads stadsförsamling AI:3 (uppslag 416).

³⁴ Kristianstads stadsförsamling AI:17 (uppslag 439).

Volym 1279

[RA =] Riksarkivet i Stockholm/Täby

Justitiekanslern Huvudarkivet (SE/RA/134/01/01)
EIIIcf:73 Passjournaler (1832, Maj–aug.)

[VaLA =] Riksarkivet i Vadstena

Länstyrelsen i Kronobergs län. Landskansliets arkiv (SE/VaLA/01973)
BV:1 Ekonomidiarier 1824
Växjö kyrkoarkiv (SE/VaLA/00457)
AI:6 Husförhörslängd 1810–1820

[SAB =] Släktforskarnas arkiv och bibliotek, Genealogiska Föreningen

Genealogiska Föreningens arkiv
F1B2:66 Hängmappsarkivet. Släktvis ordnade anteckningar (= Släktnamnsarkivet)
Nils Hiertstedts samling
Volym DS 3–5

Litteraturförteckning

Edlund, B., (1979), *Lunds universitets matrikel 1732–1830*: Album Academiae Carolinae, LiberLäromedel/Gleerup. LIBRIS-ID: 7270728. ISBN: 9140046990.

Furtenbach, B., (1958), *Furtenbachska släktboken*, eget förlag. LIBRIS-ID: 1557889.

Furtenbach, B., (1974), »Släktnamnet – en felkälla för släktkänslan: En replik«, *Släkt och Hävd 1974:1*, s. 7–8. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

Furtenbach, B., (1975), »Släktnamn och släktbok – Ett genmäle«, *Släkt och Hävd 1975:1/2*, s. 302–303. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

[GF =], (1979), *Medlemsförteckning 1979.01.01*, Genealogiska Föreningen.

Gillingstam, H., (1990), »Riksarkivets samlingar. Biographica och Genealogica«, *Släktforskarnas årsbok 1990*, s. 51–62.

Hallgrim, T., (1950), »Utdrag ur ”Arboga sockens känning” av J. B. Lohman med kommentarer«, *Släkt och Hävd 1950:1*, s. 33–57. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

Ljungberg, L., (1944), »Ett regemente och en dess kyrkbok«, s. 41–44 i E. Fischer, L. Ljungberg & S. A. Svensson (redaktörer), *Malmö försvar genom tiderna: Minnesbok*. LIBRIS-ID: 8219903.

Lundholm, M., (2008), »Var Nils Isaksson (Halvhjort till Älmtaryd) far till Katarina Isaksdotter?«, *Svensk Genealogisk Tidskrift 2008:1*, s. 40–51. LIBRIS-ID: 10349591. ISSN: 1654-1731.

Lundholm, M., (2018), »Genealogiska Föreningen 85 år: 1933–2018«, *Släkt och Hävd 2018:4*, s. 110–161. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

Möller, P., (1971), *Svensk släktforskarförteckning 1970*, Skrifter utgivna av Genealogiska Föreningen 8. LIBRIS-ID: 1788947.

Olsson, M., (1985), *Svensk släktforskarförteckning 1984*, Skrifter utgivna av Genealogiska Föreningen 15. LIBRIS-ID: 1788949.

[SDB9 =], (2023), *Sveriges dödbok 9: 1815–2022*, Sveriges släktforskarförbund. LIBRIS-ID: p7r39b8bm406gwwp.

Sjöström, C., (1901), *Blekingiska nationen 1697–1900. Biografiska och genealogiska anteckningar jemte historik*, Lund. LIBRIS-ID: 440305.

Sveriges församlingar genom tiderna, (1989), Skatteförvaltningen. LIBRIS-ID: 7264391. ISBN: 9138120232442.

Sveriges statskalender, (1876–2015). LIBRIS-ID: 8261599. ISSN: 0347-7223.

Zielfelt, L., (1950), »Hiertstedtska samlingen«, *Släkt och Hävd 1950:3/4*, s. 141–144. LIBRIS-ID: 8262719. ISSN: 0489-1090.

Örnberg, V., (1884–1908), *Svensk släkt-kalender & Svenska ättartal*. LIBRIS-ID: 952204 & 1718096.